

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

K. Ruijs

BEL/REE

Telefoonnummer +31235144792

ruijsk@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Studie Eiwittransitie Noord-Holland

Verzenddatum

10 JUNI 2022

Geachte leden,

Kenmerk

1742842/1848757

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp: Studie naar de Eiwittransitie in Noord-Holland.

Uw kenmerk

Inleiding

In opdracht van de Provincie Noord-Holland, het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, Amsterdam Trade en Innovate, gemeente Zaanstad en The Protein Cluster is er een studie uitgebracht over de Eiwittransitie in Noord-Holland (zie bijlage). Het doel van deze studie is om in kaart te brengen welke Noord-Hollandse organisaties zich bezighouden met de eiwittransitie, wat de grootste uitdagingen zijn voor deze bedrijven en wat mogelijke kansen zijn voor de eiwittransitie in Noord-Holland.

De transitie naar een voedselpatroon met meer plantaardige/minder dierlijke eiwitten is één van de grote uitdagingen van deze tijd. Alleen zo kan de groeiende en qua eetgedrag veranderende wereldpopulatie op een duurzame wijze voorzien worden van voldoende voedsel. Nederland kan hier, binnen en buiten de landsgrenzen, een bijdrage aan leveren. De overheid heeft in 2020 een Nationale Eiwitstrategie (hierna NES) ontwikkeld, die er onder andere naar streeft om de Europese afhankelijkheid van de import van eiwitrijke gewassen te verminderen. De volgende drie doelen zijn gedefinieerd:

1. Meer eiwitrijke gewassen telen;
2. Meer eiwitten uit bronnen zoals algen, zeewier en insecten extraheren;
3. Meer eiwitten uit reststromen halen.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Maar het gaat ook over:

- ➔ om de komende 5 tot 10 jaar de EU-zelfvoorzieningsgraad van nieuwe en plantaardige eiwitten te vergroten op een duurzaam geproduceerde manier die bijdraagt aan de gezondheid van consumenten en vee.
- ➔ Daarbij tevens bij te dragen aan de bodemkwaliteit, de biodiversiteit, minder voedselverspilling, een duurzame veehouderij, een goed verdienmodel voor de boeren, het klimaat.

Algemeen	• Plantaardige eiwitrijke grondstoffen in Nederlands diervoeder komen in 2025 voor merendeel uit de EU.
Teelt	• 100.000 hectare eiwitrijke vlinderbloemige gewassen in Nederland hebben in 2030 de bodemkwaliteit en biodiversiteit verbeterd. • Boer wordt beloond voor duurzame eiwitproductie (duurzaam gevoederd vee en/of teelt eiwitrijke gewassen). • Er wordt samengewerkt in lokale eiwit-waardeketens, wat bijdraagt aan een duurzaam verdienmodel.
Innovatie	• Nederland is sterk in eiwitinnovatie en -technologie. • Er zijn in 2025 meer smakelijke, duurzame en gezonde plantaardige en alternatieve eiwitproducten op de EU-markt voor voeding en veevoer.
Circulair	• Veevoer bestaat in 2030 voornamelijk uit niet voor humane consumptie geschikte producten en reststromen. • Keukenafval kan in de toekomst op een veilige manier aan varkens en kippen gevoerd worden. • De EU-regelgeving staat in 2022 veilig gebruik van circulaire eiwitbronnen toe, zoals diermeel en insecten in pluimvee- en varkensvoer.
Consumptie	• Een gezonde balans in de verhouding tussen dierlijke en plantaardige eiwitten in ons dieet • 50% minder verspilling in Nederland in 2030 t.o.v. 2015

De Noord-Hollandse Agri & Food sector kan op nationaal niveau een belangrijke bijdrage leveren aan doelen van de NES en zich daarmee economisch versterken. Een belangrijke kans dus, die past binnen het provinciaal Agri & Food beleid (Voedselvisie 2020-2030) én Circulaire Economie (Actieagenda circulaire economie). Daarnaast is het aannemelijk dat Noord-Hollandse grondstof-, product- en procesinnovaties buiten onze landsgrenzen waarde en impact kunnen maken en dat Noord-Holland een aantrekkelijk vestigingsklimaat heeft voor nieuwe en bestaande bedrijven die een bijdrage (willen) leveren aan de eiwittransitie.

Deze studie maakt onderdeel uit van de provinciale Voedselvisie 'naar (actiepunt 4 van de uitvoeringsagenda 2021-2022). Daarnaast stimuleren we de eiwittransitie vanuit deze Voedselvisie met verschillende activiteiten, waaronder:

1. Er wordt een bijdrage gegeven aan het programma van The Protein Community (TPC),
2. we werken samen met andere eiwitprovincies in de realisatie van doelen die in de Nationale Eiwitstrategie zijn opgenomen,
3. er is een eiwitbelevingskavel op de Floriade gerealiseerd in samenwerking met een aantal provincies,
4. we organiseren in samenwerking met Voedsel Verbindt in september 2022 een netwerkbijeenkomst,
5. we zijn betrokken bij de totstandkoming van de Green Deal Eiwitrijke gewassen,
6. we besteden met onze cateraar in de Green Deal 'Overheidslocaties, eten uit de korte keten' ook aandacht aan meer plantaardige eiwitten in ons eigen bedrijfsrestaurant,
7. we monitoren via Agrimatie eiwitten van eigen land (melkveehouderij) alswel de ontwikkeling van eiwitrijke gewassen in feed en food
(<https://www.agrimatie.nl/PublicatieRegio.aspx?subpubID=2518§orID=7230&themaID=2286&indicatorID=2911>)
8. en we zorgen ervoor dat eiwitprojecten op onze subsidieregelingen aanvragen kunnen indienen.

Voorbeelden van eiwitprojecten uit onze provincie die op www.boerenbusinessinbalans.nl worden geëtaleerd zijn:

[Bean me up!](#)

[Noord-Holland tekent Green Deal Catering](#)

[Kringlooplandbouw Texel](#)

[Zeewier in een gezonde melkveehouderij \(POP3\)](#)

Overzicht relevante bevindingen studie

➤ De alternatieve eiwitsector in Noord-Holland wordt gekenmerkt door de sterke verwerkende en producerende industrie, een groot aantal innovatieve start-ups en de aanwezige Retail (zowel invloedrijke hoofdkantoren als horecagelegenheden).

➤ De eiwittransitie is een relatief relevant onderwerp voor organisaties actief in onderzoek, verwerking en productie, en Retail, maar leeft minder onder partijen actief in uitgangsmaterialen en teelt. In vergelijking met het ecosysteem rondom Wageningen Universiteit, is Noord-Holland minder actief in en uitgesproken over hun expertise en ambities rondom de eiwittransitie.

➤ De grootste uitdagingen voor bedrijven actief in de eiwittransitie in Noord-Holland zijn gerelateerd aan infrastructuur en faciliteiten en financiën. Met name organisaties actief in verwerking, productie en Retail zijn vocaal over hun ambities om bij te dragen aan de eiwittransitie, bijvoorbeeld door het creëren van R&D faciliteiten, het

uitbreiden van het plantaardige/nieuwe eiwit assortiment, of het investeren in nieuwe ondernemingen.

➤ De Provincie Noord-Holland is demografisch zeer divers, met een groot stedelijk gebied, maar ook landelijke regio's. Met name de Metropool Regio Amsterdam (MRA) is vooruitstrevend wat betreft de eiwittransitie. Enkele aspecten van deze regio zijn dan ook Unique Selling Points die de alternatieve eiwitsector aanzienlijk (kunnen) stimuleren:

- o **Innovatie:** de regio staat bekend als de bakermat van innovatieve ondernemingen. Zowel kleinschalige bedrijven (start-ups) als grootschalige organisaties zijn constant actief in innovatie en productontwikkeling. Niet alleen producenten zijn innovatief, ook consumenten in de MRA zijn relatief vooruitstrevend wat betreft de eiwittransitie (de Amsterdamse markt voor alternatieve eiwitten is het grootst van Nederland en er zijn veel horecagelegenheden gericht op vegetarische of veganistische consument).

- o **Integratie:** de regio functioneert als magneet voor internationaal talent. Dit wordt niet alleen veroorzaakt door de zakelijke aantrekkelijkheid van de regio (de aanwezigheid van (grootschalige en internationale) agrifood bedrijven, de hoge beheersing van de Engelse taal), maar ook door de prettige leefomgeving voor (internationale) medewerkers.

Aanbevelingen uit de studie

De studie geeft een aantal aanbevelingen aan de Provincie Noord-Holland om de eiwittransitie verder te stimuleren, aangezien veel schakels van de keten goed vertegenwoordigd zijn in het gebied.

- o **Investerings:** het stimuleren van (internationale, grootschalige) investeringen in de alternatieve eiwitten zal ervoor zorgen dat organisaties kunnen blijven concurreren met internationale partijen en dat voortdurende innovatie zorgt voor kwalitatief hoogstaande producten die toegankelijk zijn voor een diverse groep consumenten.

- o **Infrastructuur & faciliteiten:** het ondersteunen van bedrijven met het verkrijgen van vergunningen en de bouw van faciliteiten voor opschaling van productie van alternatieve eiwitproducten zal zorgen dat de alternatieve eiwitsector op lange termijn kan blijven concurreren met internationale partijen.

- o **Impact & schaalbaarheid:** hoewel er belangrijke innovaties plaatsvinden in de regio, is het belangrijk om op grote schaal

impact te creëren. Hiervoor zijn investeringen en verbeterde infrastructuur nodig, maar vooral ook betrokkenheid van (beleids)medewerkers binnen verschillende organisaties. Onderwijs over het belang van de eiwittransitie is dan ook essentieel.

Tot slot

Middels deze brief informeren wij u over deze studie. Wij komen met een voorstel over onze aanpak naar aanleiding van onder andere de aanbevelingen uit deze studie in het najaar bij u terug. Op vrijdag 24 juni a.s. spreken wij op de Floriade met Noord-Hollandse eiwitstakeholders, experts en landelijke partijen over de mogelijke kansen en projecten voor Noord-Hollandse samenwerkingen. Uiteraard bent u van harte welkom om aan deze bijeenkomst deel te nemen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage

Studie Eiwittransitie Noord-Holland